



روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل : کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاكرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

شماره ۴۷۴۲

۲ شنبه ۱۱ آذر ماه ۱۳۳۶

سال سیزدهم

شماره مسلسل ۱۴۵

دوره نوزدهم قانونگزاری

مذاكرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۴۵

صورت مشروح مذاكرات مجلس روزيك شنبه

سوم آذرماه ۱۳۳۶

فهرست مطالب :

- ۱) طرح صورت مجلس
- ۲) اخطار آقای مهندس فروهر طبق ماده ۲۸ آئین نامه
- ۳) بیانات قبل از دستور آقای دکتر پیرنیا
- ۴) تقدیم یکفقره سؤال بوسیله آقای بهبهانی
- ۵) تقدیم يك فقره طرح قانونی بقید دوفوریت بوسیله آقای مهندس هدایت
- ۶) شور دوم و تصویب گزارش کمیسیون کشاورزی راجع بانقل خالصجات بوزارت کشاورزی
- ۷) اعلام تصویب صورت مجلس
- ۸) طرح و تصویب يك فوریت واصل گزارش کمیسیون کشور راجع بتمديد مدت اجرای قانون متمم قانون نظام وظیفه
- ۹) طرح و تصویب يك فوریت واصل گزارش کمیسیون امور خارجه راجع بوافقت نامه مرزی و مالی بین ایران و شوروی
- ۱۰) طرح و تصویب دوفوریت طرح قانونی راجع به طرح شدن لایحه رفع اختلاف بین مالك و مستأجر در مجلس
- ۱۱) تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس دو ساعت پیش از ظهر بریاست آقای اردلان (نایب رئیس) تشکیل گردید

۱ - طرح صورت مجلس

نایب رئیس - صورت اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد)

غائبین با اجازه - آقایان : کورس

نایبایان - دکتر اصلان افشار - دکتر

جهانشاهی - اعظم زنگنه - دکتر سعید حکمت - اسفندیازی - سنندجی - سعیدی - دکتر فریدون افشار - کشکولی - سعید - الحمید بختیار - ذوالفقاری - مجید ابراهیمی - مشار - عامری - هدی - یار افشار - دکتر بینا - دکتر نفیسی - اورنگ - دکتر سید

امامی - شادمان - معین زاده - دکتر عمید - بردلی - افخمی - محمودی - امامی خوئی - دکتر هدایتی - سلطان مراد بختیار - دکتر آهی

غائبین بی اجازه - آقایان : دکتر طاهری - اریه

دیر آمدگان و زود رفتگان با اجازه -

آقایان : بزرگ نیا - کاظم شیبانی - حکیمی - تیمورتاش

نایب رئیس - در صورت مجلس اعتراضی نیست ؟ (اظهاری نشد) تصویب صورت مجلس بعد از حصول اکثریت اعلام میشود

۱-۴ اخطار آقای فروهر

طبق ماده ۲۸ آئین نامه

مهندس فیروز فروهر - بنده اخطار دارم

نایب رئیس - بفرمائید

مهندس فروهر - روز سه شنبه سی ام مهرماه بنده تذکر دادم دولت لایحه ای برای ازدیاد سرمایه بانکهای رهبری و ساختمانی و کشاورزی داده بود که گزارش کمیسیونها نرسیده و در مدت قانونی در دستور مجلس قرار نگرفته مقام ریاست دستور دادند جزء دستور گذارده شود حالا یکماه هم گذشته بنده استدعا دارم از مقام ریاست از لحاظ اهمیتی که موضوع کشاورزی دارد و قاطبه کشاورزان شهرستانها منتظر اقدام مرکز هستند امر بفرمائید آن لایحه طبق ماده ۲۸ آئین نامه اجرا بشود و در دستور قرار بگیرد که برای رفاه این طبقه محروم کشور اجرا بشود از طرف بانک کشاورزی در گذشته فقط ۵۰ هزار تومان اعتبار برای کشاورزی شهرستانها حواله شده که این طبقه نجیب هم تمام قسط هایش را مسترد داشته جا دارد که بانک کشاورزی کمک بیشتری بطبقه کشاورز بکند

نایب رئیس - جزو دستور گذاشته

میشود

۳- بیانات قبل از دستور آقای دکتر پیرنیا نایب رئیس - نطق های قبل از دستور شروع میشود آقای دکتر پیرنیا دکتر پیرنیا - بنده ثبت نامی که امروز کردم برای این است که يك گزارش مختصری از وضع درآمد و وضع مالی شرکت ملی نفت بمناسبت عضویت در شورای عالی نفت بعرض مجلس شورای ملی برسانم ولی یکی در موضوع دیگر است که از این موقعیت استفاده می کنم و بعرض آقایان محترم میرسانم موضوع اول این است که آقایان ملاحظه فرمودند يك مدتی است که رئیس ما جناب آقای سردار فاخر در مسافرت تشریف دارند و در بین ما نیستند و جای ایشان در این مجلس بسیار خالی است (نمایندگان - صحیح است) جناب آقای سردار يك محبوبیت و احترام خاصی در بین کلیه طبقات دارند (نمایندگان - صحیح است) و این محبوبیت و احترام نتیجه يك عمر خدمتگذاری ایشان بکشور و شاه و مشروطیت است (صحیح است) و امیدواریم که هرچه زودتر شخصیت محبوب و محترم ایشان را در بین خودمان و در پشت میز ریاست ببینیم (اشالله) موضوع دیگری که میخواهم عرض کنم مربوط بیک لایحه است که در کمیسیون دادگستری مطرح است و آن مربوط است بلایحه مال الاجاره و رابطه موجرو مستأجر که در کمیسیون مطرح شده (خلعت بری - باید در مجلس مطرح شود بکمیسیون مربوط نیست) اهمیت فوق العاده زیادی این لایحه در وضع کشور همچنین تاثیر زیادی در زندگی يك عده طبقات زحمتکش دارد (خرازی - جناب آقای دکتر سرمایه مردم بسر قفلی تبدیل شده آرا هم اغلب از مالکین میگیرند) بنده خیلی خوشوقتم که غالب آقایان نمایندگان

محترم با موضوعی که بنده میخواهم صحبت کنم هم عقیده هستم و این موضوع بازندگی یک عده افراد زحمتکش و کم درآمد ارتباط دارد و باید هایت دقت در این لایحه بشود بخصوص که طبقه کسب و پیشه وران و صنعتگران در هر اجتماعی مقام و موقعیت بسیار ارجمندی دارند و باید حقوق آنها حمایت بشود (صحیح است) و مهمترین وظیفه دولت ها حمایت از کسب و کار و حقوق یک طبقه کم درآمد و تامین و امنیت کسب و کار آنها است و مهمترین عامل در امنیت کسب و کار امنیت محل کسب است و اگر محل کسب متزلزل باشد و هر آن موجر بتواند بمتوان مختلفه مستأجر را به حکم بکشد دیگر هیچ امنیتی برای کسب و کار در مملکت باقی نماند (صحیح است) و باید حتماً دولت ترتیبی با همه برای امنیت کسب و کار در مملکت منتهی چیزی که هست این موضوع منافات ندارد با این که برای مالکین یک مال الاجاره عادلای تامین بشود (عجیبی نوری) همین نکته در نظر گرفته شده است و برای این موضوع قوانین و مقررات بسیار مهم و مطالعه شده ای در سایر کشور های دنیا وجود دارد و بنظر بنده خوب است دولت به آن قوانین و مقررات مراجعه بکند و همینطور هم در کمیسیون دادگستری این قوانین و مقررات را طرف توجه و مطالعه قرار بدهند (یک نفر از نمایندگان) در کمیسیون تصویب شد است هنوز تصویب نکرده اند تحت مطالعه است البته فعلاً یک موضوع غیر عادی در این مملکت وجود دارد و آن این است که برای موضوع مال الاجاره و موضوع حقوق مستأجر و قانون متفاوت فعلاً وجود ندارد یکی مربوط است به آن مستغلاتی که بعد از سال ۲۴ است و یکی هم مربوط به مستغلاتی است که قبل از آن سال است و یک اغتشاش واضعاً بی حتی در افکار و در طبقات مختلفه ایجاد کرده است بنده خود چند نفر کاسب را دیدم بدون اینکه اطلاعی پیدا بکنند یک روز صبح آمدند و دیدند یک عده مأموران آنجا ایستاده اند و آماده هستند که وسایل کسب آنها که وسیله زندگی آنها است بریزند توی خیابان و آنجاها را تخلیه کنند و این منظره بسیار منظره اسفناک و تأسف آوری بود و باید دولت برای اینکه جفا اقدام نکند و حقوق این عده را در معرض تفریط قرار ندهند (صحیح است) بنده قسمت سوم عرایض بنده است در باب وضع مالی نفت و این قسمت البته چون متضمن یک سلسله ارقامی است که اطلاع آن برای آقایان محترم ممکن است مفید باشد آنها را یادداشت کرده ام و بعضی آقایان میرسانم البته بنده متعقدم که باید حتی المقدور اطلاعات دقیق و روشنی راجع به موضوع نفت و درآمد نفت ایران و اختیارات عموم مردم این مملکت قرار بگیرد

و حتی المقدور مردم مملکت اطلاع اروضع استفاده از این منبع طبیعی و مصرفی که از عواید آن می شود داشته باشند بنده از ۱۷ سال پیش که بصنعت نفت ایران وارد شدم تا امروز که همیشه در جریان تحولات این صنعت و سیاست های نفتی دولت ایران قرار داشته ام گوشش کرده ام تا حدودی که برای یک نفر میسر باشد اطلاعات دقیق و روشن از وضع صنعت نفت ایران در اختیار نمایندگان مجلس و عموم ملت ایران قرار بدهم و از همین اقدام نتایج بسیار مفیدی در راه حفظ و بسط حقوق ایران عاید گردیده است و مراجع مختصری بتاریخ ۱۷ ساله گذشته بهترین گواه عرض بنده میباشد این ثروت طبیعی متعلق بشمار مردم مملکت است و بنابراین لازم است که تمام مردم از عواید آن و از طرز مصرف این عواید اطلاع روشن و دقیقی داشته باشند شکی نیست که تقدیم گزارش از شئون مختلفه صنعت نفت هر قدر هم که خلاصه باشد مستلزم درآمدهای دیگر است و مقایسه ۲۰ میلیون و درآمد ارزی ما از صادرات ۹۲ میلیون از معر نفت یک مقایسه حسابی است و اهمیت نفت را در اقتصادیات ما روشن میکنند حال به بینیم ۱۶۵۰ میلیون تومان چه جوری تقسیم میشود بین دستگاهها؟ از این ۱۶۵۰ میلیون تومان ۱۷۶ درصد تحویل شرکت ملی نفت میشود یعنی ۲۹۰ میلیون تومان در سال ۱۳۶۰ درصدش را وزارت دارائی میگیرد برای کسب بودجه یعنی ۴۹۰ میلیون تومان و آنچه چیزی که عاید سازمان ۵۱۰ درصد این درآمد است یک قدری بیشتر از ۵۰ درصد میبرند ملاحظه میفرمائید که ۴۹۰ میلیون تومان هم برای کسب بودجه پرداخت میشود که این خودش یک رقم بسیار مهمی است در بودجه ۳۰ درصد درآمد نفت امسال صرف بودجه مملکت میشود یعنی یک نهم (خرازی) بازم آنوقت بودجه متعادل نیست (البته عاید شدن این درآمد مهم و این درآمد ارزی یک امکانات مهمی در دسترس هیئت حاکمه فعلی یعنی در دستگاه مجلس و دولت قرار داده و البته رفاه و آسایش و ترقی و پیشرفت مملکت موکول است باینکه از این امکان عظیمی از این درآمد زیاد با نهایت صرفه جویی و دقت بنفع مملکت استفاده بشود البته این کارهایی که انجام میشود اقداماتی است که میشود البته بایستی متناسب با این درآمد باشد کافی نیست که ما نشان بدهیم که یک کارهایی انجام میشود باید مدلل بداریم که این کارها منتهکس کننده ۷۷ میلیون لیره درآمد است و این یک موضوعی است که باید سنه بیاباریم و عملی کنیم البته لازم نیست که پایه گذاری و پیشرفت ما باین درآمد متوقف بشود وقتی یک مملکتی چنین درآمدی داشت ۵۰۰۰

نایب رئیس - جناب آقای دکتر پیرنیا وقت جنابعالی تمام شد
دکتر پیرنیا - از وقت جناب آقای نایب رئیس - بسیار خوب بفرمائید
دکتر پیرنیا - البته وقتی مملکتی یک چنین درآمدی داشت و ثبات سیاسی هم در آن مملکت بود طبیعتاً سرمایه های خارجی با تکا این درآمد باین مملکت روی میآورند و سرمایه گزاری بیشتر میسر میشود باینجا منتقل میکنند و رسیدن درآمد ایران از نفت بسط فعلی نتیجه سه عامل مهم بوده است اولین عامل عظمت این منبع طبیعی است که این خود یک موهبت الهی است دوم یک بازار وسیع و تشکیل دهنده توزیع بزرگی که برای توزیع نفت ایران فراهم گردیده و صدور مقدار معتدله نفت بقیمت بین المللی را میسر ساخته است هم مقدار معتدله و هم اینکه مقدار معتدله بقیمت بین المللی که اهمیت خیلی زیادی دارد میسر ساخت که این درآمد را پیدا کنیم سوم البته کوششهای شاهنشاه و مبارزان و فدا کارهای ملت ایران برای تحصیل حقوق بیشتری از منافع نفت که بخصوص در سنوات اخیر ملاحظه فرمودید بنده برای مثال و برای اینکه ارزش این کوششها و این فدا کارها و این مبارزات روشن بشود چند مثال خدمت آقایان عرض میکنم ۱۷ سال پیش که بنده وارد صنعت نفت شدم از هر تن نفتی که صادر میشد فقط شش شلینگ عاید ایران میشد ولی امروزه ۱۶۵۰ شلینگ عاید میشود در سال ۱۳۲۹ با قرارداد انعقادی که قرارداد قبل از ما کرات نهایی سبق بود فقط ۱۷۰ شلینگ عاید میشد حالا ۴۶۰ شلینگ میشود و این میرساند که تا چه حد کوشش های شاهنشاه فدا کار ملت ایران برای تحصیل حقوق بیشتر از نفت ب نتیجه رسیده است و با ارزش بوده علاوه بر این البته این موضوع و این مقدار در آن نشان میدهد که حقیقه در تاریخ ملل چیزی که به ثبوت رسیده این است که هر وقت مبارزان و کوشش های ملتی برای تحصیل حقوق صورت عمل بخود بگیرد هیچوقت بی نتیجه و ثمر نخواهد بود حالا این درآمد و سهمی که عاید ایران شده البته دلیل نیست که ما غافل باشیم از این که بوسیله که میسر باشد درآمد را افزایش ندهیم نه تنها باید فافل باشیم بلکه باید دائماً مراقب این موضوع باشیم و از موقعیتها بهترین استفاده را برای این منظور بکنیم ۶ طریق است که دولت ایران می تواند درآمدش را از نفت اضافی کند و بیشتر کند این ۶ طریق از آنرا است یکی از طریق اجرای دقیق قانون جدید نفت که نتیجه آن کشف منابع جدید و

استخراج نفت از این منابع جدید است دوم از طریق تسریع در حفاری چاههای نفت و تعیین ذخیره قطعی این منطقه برای اجرای طرح اولیه کشتی نفت فم اسکندرون که این کار موکول باین است که ذخیره قطعی هر چند زودتر روشن بشود سوم - از طریق افزایش استخراج فروش که در اثر افزایش مصرف دنیا خود میسر میشود بطور طبیعی قطعی انجام میگردد چهارم - در نتیجه افزایش قیمت نفت در خلیج فارس است که باید دولت وسایلی برانگیزد که قیمت نفت در خلیج فارس افزایش پیدا کند البته این مسائل یک مسأله است فنی که بایستی دستگاههای اجرایی موفق باشند که درست کنند پنجم از طریق افزایش سهم ایران از منافع حاصله که این پنجاه پنجاه درصد افزایش بدهند یک سهمیه بیشتری و یک نسبت بیشتری ششم - هم از طریق توسعه دادن سهم ایران بمنافع حاصله از تصفیه نفت و صنایع شیمیائی و کشتی رانی خوب حالا خوشبختانه پادشاه دانشمند و ملت دوست ما فوایق امکاناتی که برای افزایش درآمد ایران از نفت در مقابل مافزار دارد و قوف و فدا کارهای ملت ایران برای تحصیل حقوق بیشتری از منافع نفت که بخصوص در سنوات اخیر ملاحظه فرمودید بنده برای مثال و برای اینکه ارزش این کوششها و این فدا کارها و این مبارزات روشن بشود چند مثال خدمت آقایان عرض میکنم ۱۷ سال پیش که بنده وارد صنعت نفت شدم از هر تن نفتی که صادر میشد فقط شش شلینگ عاید ایران میشد ولی امروزه ۱۶۵۰ شلینگ عاید میشود در سال ۱۳۲۹ با قرارداد انعقادی که قرارداد قبل از ما کرات نهایی سبق بود فقط ۱۷۰ شلینگ عاید میشد حالا ۴۶۰ شلینگ میشود و این میرساند که تا چه حد کوشش های شاهنشاه فدا کار ملت ایران برای تحصیل حقوق بیشتر از نفت ب نتیجه رسیده است و با ارزش بوده علاوه بر این البته این موضوع و این مقدار در آن نشان میدهد که حقیقه در تاریخ ملل چیزی که به ثبوت رسیده این است که هر وقت مبارزان و کوشش های ملتی برای تحصیل حقوق صورت عمل بخود بگیرد هیچوقت بی نتیجه و ثمر نخواهد بود حالا این درآمد و سهمی که عاید ایران شده البته دلیل نیست که ما غافل باشیم از این که بوسیله که میسر باشد درآمد را افزایش ندهیم نه تنها باید فافل باشیم بلکه باید دائماً مراقب این موضوع باشیم و از موقعیتها بهترین استفاده را برای این منظور بکنیم ۶ طریق است که دولت ایران می تواند درآمدش را از نفت اضافی کند و بیشتر کند این ۶ طریق از آنرا است یکی از طریق اجرای دقیق قانون جدید نفت که نتیجه آن کشف منابع جدید و

گزارش کمیسیونهای مربوطه قرائت میشود
(شرح ذیل قرائت شد)
گزارش از کمیسیون کشاورزی بمجلس شورای ملی
کمیسیون کشاورزی لایحه ارسالی از مجلس سناراجع بانقوال املاک خالصات دولتی بوزارت کشاورزی را با حضور آقای وزیر کشاورزی برای شور دوم مورد شور رسیدگی قرار داده خبر شود اول را تأیید نمود و اینک گزارش آنرا جهت تصویب به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد
- از تاریخ چهارم آذرماه یک هزار و سیصد و سی و یک که کلیه املاک و خالصات دولتی با سازمان اداری و بودجه آن از وزارت دارائی منتزع و ضمیمه وزارت کشاورزی شده اعمال حق مالکیت دولت نسبت باملاک و خالصات مزبور و همچنین وصول مطالبات و انجام تعهدات مربوط بآنها با وزارت کشاورزی میباشد
ماده دوم - وزارت دارائی و وزارت کشاورزی مأمور اجراء این قانون می باشند
مخبر کمیسیون کشاورزی - عماد تربتی
گزارش از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی
کمیسیون دارائی لایحه ارسالی از مجلس سناراجع بانقوال املاک و خالصات دولتی بوزارت کشاورزی را با حضور آقای معاون وزارت دارائی برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داده با گزارش کمیسیون کشاورزی موافقت نمود اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد
مخبر کمیسیون دارائی - مشایخی
- نایب رئیس - ماده اول مطرح است چون کسی اجازه نه واصله است اعلام رأی میشود رأی میگیریم بنده اول آقایان موافقین قیام کنند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد
ماده دوم قرائت میشود
(شرح ذیل قرائت شد)
ماده دوم - وزارت دارائی و وزارت کشاورزی مأمور اجراء این قانون می باشند
نایب رئیس - رأی میگیریم بنده دوم آقایانیکه موافقت قیام کنند (اغلب برخاستند) تصویب شد
کلیات آخر مطرح است آقای عبیدی نوری بفرماید
- عمیدی نوری - این لایحه که تاریخش هم مدتی قبل است و از ۱۳۲۱ انتقال کشاورزی که از مجلس سنا آمده شور او شش سال از تاریخ اجراءش گذشته تقریباً این نظر حاصل شده باین معنی که مطرح است

خالصات در اختیار وزارت کشاورزی واقع شده و وصول مطالبات و اداره امور خالصات به عهده وزارت کشاورزی گذاشته شده است خالصات یکی از مسائل مهم مملکتی است که حتی در اینجا یک لایحه ای هم برای فروش باشخاص تصویب شده که مدت است همینطور بلا اجرا مانده است بنده میخواهم استفاده کنم از طرح این لایحه در مجلس شورای ملی و از حضور جناب آقای وزیر کشاورزی که معلوم بشود در این مسائل ایشان چه نظری دارند و تا بحال چه جور و چه کیفیت این خالصات را اداره کرده اند و وضع تقسیم و فروشش را حالا که آیین نامه اش گذشت چه در نظر گرفته اند چون این موضوع یکی از مسائل مهمی است که مجلس شورای ملی بآن کمال علاقه داشته و تا بحال هم اشکالی که برای آن قائل میشدند راجع بآیین نامه اش بود که آن هم بتصویب رسیده است قوانین هم بیشتر همیشه در اجراءش است نه در وضع قانون و فعلاً هم این یک کار بزرگی است و تا بحال هم وضع خالصات معلوم نبود چه بود گفتگوهای زیادی در کیفیت اداره اش و وضعیتش پیش آمده و چون یک مؤسسه ای است کردی و خوردی و حسابش هم در حساب دقیق دیوان محاسبات نیاید مثل بسیاری از بنکاهای ما که بصورت بازرگانی اداره میشود حساب و کتابش هم معلوم نیست حالا بنده میخواستم از موقع استفاده کنم و متذکر شوم که اگر جناب آقای وزیر کشاورزی اطلاعاتی دارند برای روشن شدن آقایان نمایندگان موضوع را توضیح بفرمائید و بعداً اجراء این قانون را کی بجهت میگیرند و کی این موضوع بصورت مدل کشاورزی مملکت پیش میاید و این خالصات بصورت خورده مالک در میاید که کشاورزان بصورت مترقی آن را پیشرفت بدهند و یکی از نظرهای اصولی کشاورزی ما عمل بشود
نایب رئیس - آقای وزیر کشاورزی وزیر کشاورزی - (سرتیپ اخوی)
فرمایشات جناب آقای عبیدی نوری شامل در قسمت بود یکی اینکه بنگاه خالصه مؤسسه ای است کردی و خوردی و حسابش در حساب بودجه عمومی نیست مثل اینکه منظورشان این بود که وزارت دارائی و دیوان محاسبات از حسابهای آن اطلاعی ندارند در این مورد لازم است بنده باستحضار آقایان محترم برسانم که بنگاه خالصه یک رئیس حسابداری دارد که این رئیس حسابداری را وزارت دارائی تعیین میکند باضافه در هایت مدیر اش یک نفر از طرف وزارت دارائی تعیین میشود یعنی از سه نفر یک نفر با انتخاب وزارت دارائی است از دو بزرگ هم یک بازرس از طرف وزارت دارائی تعیین میشود بنا بر این تمام محاسبات تحت نظر وزارت دارائی و دیوان محاسبات است و

استادش هم مثل اسناد سایر وزارتخانه ها و ادارات دیوان محاسبات ارسال میشود تفاوتش با سایر ادارات دولتی اینست که بجای اینکه یک نفر رئیس آنجا را اداره بکنند یک هیأت اداره میکند و بجای اینکه مجبور باشد تمام معاملاتشان را بصورت مناقصه و مزایده انجام بدهد اجازه دارد که گاهی حذف مناقصه و مزایده بکنند مثلاً اجازه دارند که تصمیم بگیرند و فلان زمین را بفلان رعیت بدون مزایده اجازه بدهند یا بفلان شخص اجازه بدهند البته اغلب کارها با مناقصه و مزایده است گاهی پیش میاید که می بینند مناقصه صرف ندارد و بدون مناقصه عمل می کنند و شاید تمام معاملات آن که این مؤسسه از تاریخ اجراءش با مردم کرد و دیوان هم مراجعه کرده یک در صدش از قانون محاسبات عمومی مناقصه و مزایده بکار گرفته است اما راجع باحرای قانون تقسیم خالصه بنده عرض میکنم که تازه با اعلام شده یعنی آیین نامه تازه تصویب شده است و چه در حال کشید که این آیین نامه تصویب شد آقایان میدانند آن وقتی که آیین نامه تصویب بشود وزارت کشاورزی بازرگانی اداره میشود معلوم نیست چه تصویب میشود و چه صورتی در می آید بنابراین ما نمی توانستیم مقدمات را فراهم بکنیم و منتظر بودیم آیین نامه تصویب بشود آقایان روز قبل این آیین نامه را تصویب فرمودند و امیدواریم که همین دوسه روز آیین نامه تصویب وزارت کشاورزی برسد و از تاریخ کاین آیین نامه تصویب شده ما باید قیام ما را فراهم کرد و باشیم اما چون قبل از اینکار بهتر این بود که نقشه بردار تهیه بشود که بتواند بر روند قطعات را نقشه برداری کنند چون نمیشود قبل از اینکه نقشه برداری شود قطعاتی را تقسیم کرد کلاسی برای اینکه در وزارت کشاورزی تشکیل دادیم بکنند زبانی از کارمندان که کار حساسی نداشتند و نمی توانستند مقدمات بشوند و نمیشد آنها را بکار مهمتری بکارند آنها را به این کلاس فرستادیم این کلاس دور ما ش ۲۰ روز دیگر تمام می شود و دوره دوم را هم قبل از خاتمه این دوره شروع میکنند امیدوارم با تهیه این نقشه بردارها انجام عمل تقسیم خالصه سریعتر از آنچه که پیش بینی میشود صورت بگیرد یک مقدمات دیگری هم دارد و آن این است که در بعضی از خالصات وضع رعایا بد است باید این رعایا را در بشوند شرکت تعاونی در آنجا بوجود بیاورد بازرگانی رعایا بازرگانی بفر و با وسایل دیگری لازم داشت بتوانند باو کمک بکنند این کمک ها را تا بحال بنگاه خالصه میگرد و با اجازه دارا میگردند و دیگر در آینه

بنگاه خالصه و اجاره داری در بین نخواهد بود خود رها باید کار کنند و ناچار باید شرکت تعاونی بوجود بیاید مقدمات اینکار را هم تمام کرده ایم امیدواریم که نقشه بردار ها هم زودتر حاضر شوند و شروع به نقشه برداری بکنند و املاک زراعتی را تقسیم بکنند اما در یک خالصه جانی هست که بدون لزوم شرکت تعاونی میشود قانون را اجرا کرد مثلا خالصه کرج اشخاصی که اهلیاتی دارند و باید هر صه با آنها فروخته شود و یا اراضی دیگری که باید عواید فروخته بشود اینکارها را جلومی اندازیم و امیدواریم بزودی گزارشش را عرض آقایان برسانم (احسن)

نایب رئیس - آقای مهدوی ارباب **ارباب** - بانچار حاصله از گذشته این کشور را اصول و مقررات اداره نکردند ادامه نداده است گاهی یک شخص مؤثری در رأس یک کاری قرار میگردد در مدت کوتاهی که آن شخص با یک مرد باقی متصدی است کار جریان عادی و طبیعی خودش را اصول نیست باز بیک صورت دیگر خرابیها مشاهده میشود اگر بتاریخ مراجعه کنیم مدتها است همجو وضعی هست البته در زمان سلطنت اعلیحضرت فقید چون یک مرد بسیار توانائی در رأس کل امور بوده مستثنی است (یک نفر از نمایندگان - حالاهم بحمد الله همین طور است) از لحاظ رأس کل امور به بنطور است اما جریان ادارات و سایر امور کشور اینطور نیست موضوع خالصات یکی از مظاهر بی نظمی و بی ترتیبی است که بیک صورت ضعیفی هرج و مرج امور را نشان داده است تا بحال املاک خالصه دولت هرجا بوده خراب بوده و جز خرج تراشی عملی روی آن نشده برای مثال عرض میکنم در این دهات ساوجبلاغ که مردم فروخته شده یک محلی است در آنجا بنام کارز سنک پیش از چهل مرتبه کمیسیون شده و پولهای خرج کرده بودند و قنات آن بیش از یک سنک آب نداشت آن محل بیک شخص زردی فروخته شد در سال معامله آب آنجا بدواز ده سنک رسیده والان یکی از نقاط حاصلخیز اطراف تهران است یک محلی دیگری که هیچ آب نداشت و شاید سی قناره کمیسیون شده بودو کارشاس رفته بود و بجائی نرسیده بود مدعی بودند که این اصلا آب ندارد پهلوی همانجا واقع است الان در حدود چهل سنک آب دارد دستگاه دولت آقایان عمران و آبادی زیاد تعریفی ندارد بلکه گاهی هم ضرر دارد دیگر اینکه بعضی از خالصه جانی که در دست دولت هست مالکینی دارد دلایل و مدارک و شکایات آنها هم هیچ جا نشان نیست مگر در یک مورد خاصی که بخوانند مثلا بیک نفر که ادعای یک پارچه ملک میکند پارچه ملک بهش بدهند و قنیکه برورنده اش را ملاحظه می فرمائید می بینید یک پارچه بیشتر بخوانسته است سه پارچه ملک بهش میدهند

و برای همین املاک هزاران تلگراف نامه، مدرک و دلیلی فرستاده شده و هیچ توجه نشده تعادل در امور خالصه تا بحال نبوده یک محلی است بنام شیخ آباد نزدیک میناب عدهای سند فرستادند دلیلی و مدرک و سابقه و بنچاق فرستادند هیچ جا اثری از آنها نیست و پیدا نیست چند فقره نوشته خود بنده تحت نامه وزارت كشاورزی و اداره خالصات فرستادم اصلا پیدا نیست يك مورد دیگری که خصوصی بجانب آقای وزیر كشاورزی عرض میکنم اینست که سازش کردند (یک نفر از نمایندگان - عجب خصوصی شد) نه آنطور خصوصی که بعضی آقایان صحبت میکنند بنده طور دیگری صحبت می کنم (دکتر بیضا - خصوصاً شما عمومی است) عرض کنم يك مؤمنی با مؤمن سابق خالصه البته ام وز اداره خالصه بقیه بنده مدیتر مرد بنی نیست و از روزی که تیمسار آمده آنچه وسیله داشته تا حدی فعالیت کرده آن شخص با اعضای سابق خالصه بنده بست و سازش کرد آقای محلی پرونده اش را از بین بردند و فریب پنج میلیون متر اراضی یک محلی را زوی این سازش بشت دادند سند مالکیت هم گرفتند و بردند هیچ جاهم صدایش در نیامده است تا اکنون وضع خالصه بسیار بد و یکی از ادارات بسیاری نظم و بی ترتیب و مضر این بنگاه خالصه بود جناب آقای وزیر كشاورزی جنابعالی شخص فعال و با کفایتی هستید اصولی برقرار کنید که وقتی شاهام نبودید امور عمرانی آنچه مربوط بخالصات دولت است یک اساس و پایه ای پیدا کند حقوق مردم هم محفوظ بماند و جریان روی یک اصلی قرار بگیرد که اگر تیمسار امروز متصدی هستند و فردا دیگری غیر تیمسار متصدی شد یک جریان عادی و اصولی داشته باشد مثل تمام ممالک مترقی دنیا و بطور کلی بقیه بنده اصلا دولت و ادارات دولتی برای عمران و آبادی تا بحال نتیجه عملی نشان نداده بهتر است بفروشد مردم بدهند مردم تا هم کار پیدا کنند هم این دهات را آباد کنند هم راضی باشند و هم سرمایه ها در این کشور بکار بیفتد موضوع دیگر، باره ای قوانین در این کمیسیونها آورند و میگردانند که مقید بحال مملکت نبوده در اجرائش هم خیانت کرده اند و طوری سلب امنیت کرده است که کسی حاضر نیست برود برای آتیه در یک محلی سرمایه خودش را بکار بیندازد جان خودش را بخاطر بیندازد بعشق عمران و آبادی باین قبیل اقدامات دست بزند تقاضا دارم باین رویه های نا مطلوب هم توجه فرمائید که از نظر پیشرفت عمران و مفهوم عمران و آبادی در آتیه نظیر پیدا نکند

نایب رئیس - دیگر کسی اجازه نگذاشته است رأی میگیرم باورقه به کلیه لایحه آقایان موافقین ورقه سفید بانام خواهند داد

امیر نیرومند . د کتر امیر حکمت . ساکینیان . کیکاوسی . حکیمی . توماج . مهران . برومند . علامه وحیدی .

ورقه سفیدی امضاء علامت امتناع بزرگ

۷- اعلام تصویب صورت مجلس

نایب رئیس - چون عده کافی است تصویب صورت مجلس اعلام میشود.

۸- طرح و تصویب یک فوریت و اصل گزارش کمیسیون کشور راجع به تمدید مدت اجرای قانون متمم قانون نظام وظیفه

نایب رئیس - شور دوم لایحه تمدید مدت قانون متمم قانون نظام وظیفه مطرح است و پیشنهادی شده که با فوریت تلقی شود پیشنهاد قرائت میشود (شرح زیر خوانده شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی امضاء کنندگان زیر تقاضا داریم لایحه مربوط به تمدید مدت سرباز گیری باروش جدید که گزارش آن از کمیسیونهای مربوطه واصل گردیده بقید یک فوریت مطرح گردد.

دکتر نیرومند . کیکاوسی . فخر طباطبائی . د کتر بیرنیا . کدیور . د کتر عدل . استخر . کدیور . خرازی . توماج . د کتر عمل و چند امضای دیگر .

نایب رئیس - حالا گزارش کمیسیون ها قرائت میشود (شرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون کشور بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشور در جلسه ۲۰ آبان ماه ۱۳۳۶ با حضور معاونین وزارت جنگ و کشور لایحه تمدید مدت اجراء امور سرباز گیری را مطرح و پس از بحث و توضیحاتی که از طرف نمایندگان دولت داده شد ماده واحده و یک تبصره را عیناً تصویب و اینک گزارش آنرا تقدیم میدارد :

ماده واحده - مدت تمدید اجرای قانون متمم قانون نظام وظیفه (روش جدید سرباز گیری) مصوب ۱۶ فروردین ماه ۱۳۳۵ که طبق ماده واحده مصوب ۱۷ آذرماه ۱۳۳۵ تا ۱۵ آبانماه ۱۳۳۶ تعیین گردیده بمدت یکسال تا تاریخ ۱۵ آبان ماه ۱۳۳۷ تمدید میشود وزارت کشور مکلف است در ظرف این مدت مقدمات انجام کار را فراهم نموده و از تاریخ مزبور رأساً شروع بکار نماید.

تبصره - وزارت دارائی مکلف است اعتبار مورد نیاز را برای اجرای قانون مزبور در لایحه بودجه سال ۱۳۳۷ منظور و برای تهیه مقدمات امر در اختیار وزارت کشور قرار دهد .

گزارش از کمیسیون نظام بمجلس شورای ملی

کمیسیون نظام در جلسه ۲۰ آبانماه

مربوطه واصل گردیده است بقید یک فوریت مطرح گردد . صارمی . کدیور . فخر طباطبائی . برومند . خرازی . باقر بوشهری . د کتر امیر نیرومند و عده زیادی امضای دیگر .

نایب رئیس - فوریت مطرح است . مخالفی نیست ؟ (اظهاری نشد) رأی می گیریم بقوریت این لایحه آقایانی که موافقت قیام فرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد کلیات مطرح است مخالفی نیست ؟ رأی می گیریم بقوریت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده واحده مطرح است (گفته شد - مخالفی نیست)

پرفسور اعلم - بنده نظر دارم **نایب رئیس** - بفرمائید

پرفسور اعلم - جای بسیار خوشوقتی است که بالاخره این اختلافات مرزی که بین همسایه محترم ما و ما بود مرتفع شد و عرض میکنم اینهم باز از مظاهر سیاست متین و محکم و مدبرانه شاهنشاه ما است (صحیح است) رفع اختلاف مرزی بین ما و همسایه ما دلیل ایجاد یک هم آهنگی و احترام متقابل بین ملت ایران و ملت دوست و بزرگ ما روسیه شوروی است امید است که این هم آهنگی از ته قلب باشد که بر قلب ما ایرانیان و ملت ایران بنشیند (صحیح است . انشاء الله) حضرت و رشید رئیس جمهور شوروی در یک مجلس رسمی اقرار فرمودند که سیاستی که دولت شوروی بعد از جنگ داشته مطلوب و صحیح بوده ما هم از این اقرار بسیار خوشوقتیم و امیدواریم که آن سیاست نامطلوب جایش را سیاست مطلوب که طلبه اش این است داده بشود (اشاء الله) ولی من یک نکته ابرامی خواهم عرض کنم و آن این است که اگر سیاست هم آهنگی پیش آمده روزنامه ای نیابتی از طرف عده نامعلومی که هیچ موجودیتی ندارند آرتیکلی بنویسد که نتیجه از تبیکل جریحه دار ساختن قلب هر ایرانی است (صحیح است) بنده اینجا در پشت تریبون عرض میکنم بکرات هم گفته شده است که حزب توده ای در ایران موجود نیست (صحیح است) و حزب دمکرات یوشالی که بود از بین رفته و سران آنها هم موجودیتی ندارند که بتوانند تلگرافی بفرستند نه فقط اینجا نیستند ، بنده مطمئنم در هیچ جای دنیا این آقایان موجودیتی ندارند و این تلگراف ساختگی جز اینکه قلوب ایرانی را جریحه دار بکند نتیجه دیگری نخواهد داشت (صحیح است) ما ایرانیها اصولاً بانام دوستان و همسایگان روی اصل احترام متقابل زندگی میکنیم (صحیح است) ما این اصل را محترم میشماریم و امیدواریم تمام همسایگانی

آذر ۱۳۳۳ (۲ دسامبر ۱۹۵۴) حین تعیین خط مرز و نصب علائم بعلا الزامات فنی و وضع سطح الارضی و متضیبات محلی بر اساس اصل تعویض و رعایت کامل منافع طرفین بعمل آمده بنا بر فهرست و ۱۳ فقره نقشه های ضمیمه تصویب و بنا بر این دولت می تواند :

بروتکل شرح عبور خط مرز مملکتی بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی مورخ ۲۲ فروردین ۱۳۳۶ (۱۱ آوریل ۱۹۵۷) و پروتکل شرح ناحیه ملقائی مرز های مملکتی ایران و جمهوری ترکیه و اتحاد جماهیر سوسیالیستی مورخ ۲۲ مهرماه ۱۳۴۵ (۱۵ اکتبر ۱۹۵۶) را که با امضاء نمایندگان دولتین رسیده تصویب و مراتب را متقابلاً اعلام دارد .

مخبر کمیسیون بودجه - مشایخی **نایب رئیس** - فوریت مطرح است آقای خلعتبری مخالفید ؟

خلعتبری - موافقم

نایب رئیس - مخالفی نیست ؟ (اظهاری نشد) بنا بر این رأی می گیریم بقوریت این لایحه آقایانی که موافقت قیام وزارت امور خارجه و وزارت دارائی مورد رسیدگی قرار داده پس از توضیحاتیکه آقای معاون وزارت امور خارجه بیان نمودند خبر کمیسیون امور خارجه را تأیید و اینک گزارش آنرا تقدیم مجلس شورای ملی مینماید .

مخبر کمیسیون دارائی - مشایخی گزارش از کمیسیون کشور بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی لایحه شماره ۴۰۵۲ دولت راجع بموافقت نامه مرزی و مالی بین ایران و شوروی را با حضور آقایان معاونین وزارت امور خارجه و وزارت دارائی مورد رسیدگی قرار داده پس از توضیحاتیکه آقای معاون وزارت امور خارجه بیان نمودند خبر کمیسیون امور خارجه را تأیید و اینک گزارش آنرا تقدیم مجلس شورای ملی مینماید .

مخبر کمیسیون دارائی - مشایخی گزارش از کمیسیون کشور بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشور در جلسه ۳۰ آبان ماه ۱۳۳۶ لایحه دولت راجع بموافقت نامه مرزی و مالی ایران و شوروی را با حضور آقای معاون وزارت امور خارجه مورد رسیدگی قرار داده و با خبر کمیسیون امور خارجه موافقت نمود اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

مخبر کمیسیون کشور - سعید مهدوی گزارش از کمیسیون نظام بمجلس شورای ملی

کمیسیون نظام در جلسه ۳۰ آبان ماه ۱۳۳۶ لایحه دولت راجع بموافقت نامه مرزی و مالی ایران و شوروی را با حضور آقای معاون وزارت امور خارجه مطرح و موافقت نمود و اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

مخبر کمیسیون نظام - بزرگ ابراهیمی **نایب رئیس** - پیشنهاد تقاضای فوریت قرائت می شود

(شرح زیر خوانده شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی امضاء کنندگان زیر تقاضا داریم لایحه مربوط بموافقت نامه مرزی بین ایران و شوروی که گزارش آن از کمیسیونهای

شیبانی دولت آبادی عمیدی نوری نصیری موسوی دهیم پرسوراعلم دکتور نفیسی جلیوند اسکندری دکتور شیبانی حکیمی رادگر توماج قنات آبادی صفاری مهندس فروهر آقاپان دکتور عدل مهندس دهستانی معین زاده کیکاوسی دهقان کدیور دکتور مشیرفاطمی بزرگ ابراهیمی دکتور امین مهندس هدایت خرازی خلعت بری صامی مهندس جعفرودی دکتور وکیل عباسی دکتور امیدی مهندس ظفر احمد طباطبائی قراگزولو دکتور بیضا مشایخی بیات ماکو فولادوند مهندس اردبیلی دکتور دیبا علامه وحیدی مسعودی آقبال دکتور رضائی گیو مهندس شیبانی دکتور دافو رامبد ابتهاج قرشی غضنفری باقر بوشهری ساگینیان ورقه سفیدی اسم علامت امتناع دو برک

نایب رئیس - بمجلس سنا فرستاده خواهد شد.

۱۰. طرح و تصویب دو فوریت طرح قانونی راجع به مطرح شدن لایحه رفع اختلاف بین مالک و مستأجر در مجلس

نایب رئیس - دو طرح قانونی بمجلس پیشنهاد شده است که قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد) مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

نظر اینکه لایحه راجع به رفع اختلاف مالکین و مستأجرین محل پیشه و کسب که بنا بر قانون راجع باجازه اجرای لوایح پیشنهادی وزارت دادگستری مصوب ۳۱ تیرماه ۱۳۳۵ در کمیسیون مشترک دادگستری مجلسین مطرح است از لحاظ روابط مالکین و مستأجرین فوق العاده مهم بوده و سزاوار از نظر علوم و جلوگیری از افزایش هزینه زندگی مورد بررسی دقیق تری قرار گیرد و بعلاوه به موجب مقررات قانون مزبور حداکثر بعد از یکسال آزمایش مصوبات کمیسیون مشترک دادگستری اجباراً بایستی برای تصویب تقدیم مجلسین شود امضاء کنندگان زیر پیشنهاد می نمایند طرح زیر با قید دو فوریت و فی المجلس مطرح و مورد تصویب قرار گیرد

ماده واحد - لایحه راجع به رفع اختلاف مالکین و مستأجرین محل پیشه و کسب که بنا بر قانون راجع به اجازه اجرای لوایح پیشنهادی وزارت دادگستری مصوب ۳۱ تیرماه ۱۳۳۵ تقدیم کمیسیون مشترک دادگستری مجلسین گردیده تا تصویب مجلسین قابل اجرا نخواهد بود تبصره - اجرای تخلیه هائی که نسبت بمحل پیشه و کسب صادر شده و تاکنون

اجرا نشده ارجاع به دایری خواهد شد مهندس هدایت قباد ظفر دکتور اسدی مهندس شیبانی مهندس دهستانی دکتور انشار سراج حجازی پردلی فخر طباطبائی دکتور بیضا فروهر شادمان دکتور مشیرفاطمی پرسوراعلم سرتیب شیبانی مهندس جعفرودی فضائی نصیری قراگزولو ریاست محترم مجلس شورای ملی پیشنهاد می نمایم ماده واحده زیر بقید دو فوریت و فی المجلس مطرح و تصویب اتخاذ شود

ماده واحد - از لحاظ مصلحت عمومی قانون تبدیل اجاره بهاء مطروحه در کمیسیون مشترک دادگستری قبل از تصویب نهائی در مجلسین قابل اجرا نخواهد بود

صامی بیات ماکو استخر بزرگ نباه بهقانی دکتور امیر نیرومند دکتور محمد هدایتی پردلی محمد رضا خرازی فخر طباطبائی نیرومند ارسلان خلعت بری دکتور امیر حکمت توماج سالار بهزادی

نایب رئیس - آقایان توجه بفرمائید مطابق ماده ۱۰۷ آئین نامه ...

عمیدی نوری - بنده اخطار آئین نامه ای دارم

نایب رئیس - بفرمائید عمیدی نوری - بایستی در موقع رسیدگی بطرح ها وزیر مربوطه حضور داشته باشد

نایب رئیس - ماده ۱۰۷ و فوریتش یکدفعه دیگر در مجلس مطرح شده است قرار شده که در فوریت هم حتماً وزیر باشد البته علت اینکه حاضر نشده اند این است که سابقه نداشته اند که مطرح میشود این دو طرح خوانده شد

می مانند برای جلسه بعد (چند نفر از نمایندگان - تشریف آوردند) بنا بر این فوریت اول مطرح است آقای ارسلان خلعتبری مخالفید؟

ارسلان خلعتبری - بنده موافقم نایب رئیس - آقایان بهجهانی مخالفید؟

بهجهانی - بنده موافقم نایب رئیس - آقای دکتور شاهکار مخالفید؟

دکتور شاهکار - بنده مخالف فوریت فقط پنج دقیقه نایب رئیس - بفرمائید راجع به دکتور شاهکار - عرض کنم قربان اگر این طرح اینطور بود که هر لایحه ای که در کمیسیون مشترک مجلسین مطرح شده بلافاصله با قید دو فوریت در مجلس مطرح بشود بهترین طرح ها بود (یکی از نمایندگان - آقایان قانون اجرا میشود) آنرا

جلویش را بگیری عرض کنم اگر پیشنهاد باشد که لایحه در کمیسیون مشترک دادگستری مطرح است فوری بمجلس بیاید و تا تصویب اینجا قابل اجرا نباشد صحیح است هیچ اشکالی ندارد اما حالا بگوئیم اینطوری مطرح بکنیم که این قانون این جا بگذرد تا تصویب نهائی مجلسین که معلوم نیست کی خواهد بود اجرا نشود نقض عرض خواهد بود همان منظوری که آقایان دارند برای حفظ حقوق مستأجر بنا بر این استدعا میکنم اگر ممکن است اینچنین اصلاح بفرمائید بنده هم بعنوان رئیس کمیسیون مشترک مجلسین کاملاً واقفم از این جهت بنده مخالفت کردم (چند نفر از نمایندگان - پیشنهاد اصلاحی بدهید)

نایب رئیس - آقای ارسلان خلعتبری - تصویب کمیسیون مشترک بهر حال قابل اجرا است قانون هم یک قانون خیلی مهمی است با اکثریت مردم تماس دارد (صحیح است) اولاد در کمیسیون دادگستری مجلس شورای ملی اکثریت سه ماه پیش رأی داد کمیسیون مشترک دادگستری مجلسین برای این قانون صلاحیت ندارد (صحیح است) اما بعد از آن تصویب چرا مادر کمیسیون مشترک شرکت کردیم؟ برای این بود که از اشتباهات یا از خطاهائی که ممکن است بشود جلوگیری بکنیم و مانع بشویم از اینکه مبادا در نتیجه اشتباه یک قانونی تصویب بشود که در عمل دچار اشکال بشوند و برای مردم اسباب زحمت بشود و الا بنده در حسن نیت تمام اعضاء کمیسیون مشترک هیچ تردید ندارم (صحیح است) اما مطلبی که خواستم عرض کنم این است که آقای گلشائیان وزیر سابق عدلیه یک لایحه ای آوردند در ماده ۱۰۷

نایب رئیس - جناب آقای خلعتبری در فوریت بفرمائید

خلعتبری - میخواهم عرض کنم فوریت لازم است آنرا که کمیسیون بکلی عوض کرده آن لایحه قبلی نیست این لایحه مهم است ۱۳۰ نفر وکیل مجلس دارم ۶۰ نفر ستانورد داریم اگر قانون خوب است بگذارید ۳۰ نفر وکیل بعلاوه ۶۰ نفر ستانورد رأی بدهند هر کدام دوشور میشود در دو مجلس بحث در کلیات میشود در روزنامه ها نوشته میشود مردم انتقاد میکنند و کلاهی مجلس بهتر میفهمند بنابر این بنده معتقد هستم برای اینکه یک قانونی از روی فکر و مطالعه صحیح نوشته بشود آقایان باین قانون رأی بدهند هیچ چیز ضرر نخواهیم کرد چون بنده هم معتقد هستم که کمیسیون مشترک صلاحیت ندارد این قانون جلو اجرای آنرا میگردد بعد از روی فکر و مطالعه حرف را گوش میکنیم ایجاد اختلاف طبقاتی نباید کرد تشدید اختلاف هم نباید کرد این ماده فقط برای این است که وقت داشته باشیم با دقت و مطالعه عملی کنیم که عملی باشد

نایب رئیس - جناب آقای خلعتبری در فوریت بفرمائید

خلعتبری - میخواهم عرض کنم فوریت لازم است آنرا که کمیسیون بکلی عوض کرده آن لایحه قبلی نیست این لایحه مهم است ۱۳۰ نفر وکیل مجلس دارم ۶۰ نفر ستانورد داریم اگر قانون خوب است بگذارید ۳۰ نفر وکیل بعلاوه ۶۰ نفر ستانورد رأی بدهند هر کدام دوشور میشود در دو مجلس بحث در کلیات میشود در روزنامه ها نوشته میشود مردم انتقاد میکنند و کلاهی مجلس بهتر میفهمند بنابر این بنده معتقد هستم برای اینکه یک قانونی از روی فکر و مطالعه صحیح نوشته بشود آقایان باین قانون رأی بدهند هیچ چیز ضرر نخواهیم کرد چون بنده هم معتقد هستم که کمیسیون مشترک صلاحیت ندارد این قانون جلو اجرای آنرا میگردد بعد از روی فکر و مطالعه حرف را گوش میکنیم ایجاد اختلاف طبقاتی نباید کرد تشدید اختلاف هم نباید کرد این ماده فقط برای این است که وقت داشته باشیم با دقت و مطالعه عملی کنیم که عملی باشد

این عنوان آقایان میخواهد یک لایحه ای که اصلاح بین موجر و مستأجر را دقت بکنند و همین وضع باقی بماند بنده مخالفم پیشنهاد کنندگان این طرح خیال نمیکنم دارای چنین عقیده ای باشند

یک وقت است که میخواهید مطالعه بیشتری بکنید و تکلیف مردم را معلوم بکنید این است ولی بکفایتی که طرح شده و کیفیت که این طرح تهیه شده بنده معتقد هستم که این لایحه دقت بیشتری را نیاز دارد اما بکفایتی که آقای دکتور شاهکار گفتند که اگر شما بیابید تصویب بکنید که گزارش کمیسیون مشترک فوراً بیاید بمجلس و با دو فوریت رسیدگی بشود و تصویب بشود این صحیح است این نقض فرض نیست این تکمیل مطالعه است برای اینکه بهتر فکر بشود اما باین کیفیت که ماده تهیه شده یعنی دقت بشود نتیجه اش را چه عرض کنم بنده خیلی صریح عرض میکنم در این طرح که تهیه شده نوشته شده است هر کس در حال حاضر بعنوان مستأجر منصرف ملکی هست مستأجر تلقی میشود تا اینکه اجاره نامه نوشته شود نمی شود مالک را از بین میبرد هر جا مالک و موجر زور داشته باشد حق مستأجر را از بین میبرد (صحیح است) هیچ تردیدی نیست که برای اصلاح این امر بایک حسن نیتی یک لایحه ای زمستان گذشته آقایان توجه بفرمائید بنده عرضم را بکنم از طرف وزارت دادگستری لایحه ای داده شده بکمیسیون مشترک مجلسین این لایحه در کمیسیون که هر کس است از ۳۶ نفر منتخب دو مجلس بود رسیدگیهای مفصلی شد بعد سو کمیسیونی معین شد آن سو کمیسیون در عرض چندماه جلسات هشت ساعته تشکیل داد این جناب آقای مجلسی بنام معاون وزارت دادگستری آنجا تشریف آوردند (صامی - بیاورید ببینیم چیست؟) اجازه بفرمائید اگر مانور هائی برخلاف حق داده شود بنده باید اینجا عرض کنم (صامی - چه مانوری) عرض میکنم قوانین خارجی را آوردند آنجا اداره حقوقی وزارت دادگستری طریقی که در فرانسه عمل میشود کشورهای دیگر عمل میشود آورد و مطالعات شد نتیجه مطالعات گزارش شد بکمیسیون در آشفند بعضی از مواد لایحه تصویب شده بود بخوردیم از تعطیل و اعضاء کمیسیونهای دادگستری دو مجلس تغییراتی پیدا کردند تشریف آوردند بکمیسه آقایان آنجا معتقد شدند بمطالعه مجدد این لایحه دو مرتبه سو کمیسیون تشکیل شد در عرض ده ساعت هم در هفته گذشته مطالعاتی کردند نتیجه نظر شانرا دادند بنده هیچ تردیدی ندارم که بایستی قوانین در مجلسین بعد از تصویب اجرا بشود (احسن) بنده طرفدار این تز هستم فقط یک مطلبی است مطلبی که آقای دکتور شاهکار اینجا گفتند بنده اینجا صریح عرض میکنم یک وقتی است که به

طبع و توزیع میشود و ما نظر شانرا تأمین میکنیم این را تصویب میکنیم و اگر برعکس آنچه اینجا گفته شد بخواهید عمل کنید الان این لایحه باین کیفیت دقت بشود بجناب عالی قول میدهم که اجرائیه هائی که در ثبت اسناد هست بروند دنبالش و آن اجرائیه ها را عملی کنند بنده هم دعای تخلیه را که در آن ۹۰ درصد در اداره مال الاجاره ها است آنرا دنبال میکنم و با این اجرائیه ها مستأجرین را بیرون میکنند و آنوقت آنها نظر خوبی ممکن است پیدا نکنند بنابر این لایحه وقتی صحیح میشود که مجلس شورای ملی موافقت بکنند این رأی کمیسیون مشترک بلافاصله بیاید بمجلس و تصویب شود این یکی دوم اجرائیه هائی که الان در حال اجراست یا دعای اجرا که میخواهند مردم را بیرون کنند هیچکدام از آنها عمل نشود اینها همه برود بحکایت اگر موافقت درست است و اگر غیر از این است مبادا تصور بفرمائید که یک کارهای منصرف ملکی هست مستأجر تلقی میشود تا اینکه اجاره نامه نوشته شود نمی شود مالک را از بین میبرد هر جا مالک و موجر زور داشته باشد حق مستأجر را از بین میبرد (صحیح است) هیچ تردیدی نیست که برای اصلاح این امر بایک حسن نیتی یک لایحه ای زمستان گذشته آقایان توجه بفرمائید بنده عرضم را بکنم از طرف وزارت دادگستری لایحه ای داده شده بکمیسیون مشترک مجلسین این لایحه در کمیسیون که هر کس است از ۳۶ نفر منتخب دو مجلس بود رسیدگیهای مفصلی شد بعد سو کمیسیونی معین شد آن سو کمیسیون در عرض چندماه جلسات هشت ساعته تشکیل داد این جناب آقای مجلسی بنام معاون وزارت دادگستری آنجا تشریف آوردند (صامی - بیاورید ببینیم چیست؟) اجازه بفرمائید اگر مانور هائی برخلاف حق داده شود بنده باید اینجا عرض کنم (صامی - چه مانوری) عرض میکنم قوانین خارجی را آوردند آنجا اداره حقوقی وزارت دادگستری طریقی که در فرانسه عمل میشود کشورهای دیگر عمل میشود آورد و مطالعات شد نتیجه مطالعات گزارش شد بکمیسیون در آشفند بعضی از مواد لایحه تصویب شده بود بخوردیم از تعطیل و اعضاء کمیسیونهای دادگستری دو مجلس تغییراتی پیدا کردند تشریف آوردند بکمیسه آقایان آنجا معتقد شدند بمطالعه مجدد این لایحه دو مرتبه سو کمیسیون تشکیل شد در عرض ده ساعت هم در هفته گذشته مطالعاتی کردند نتیجه نظر شانرا دادند بنده هیچ تردیدی ندارم که بایستی قوانین در مجلسین بعد از تصویب اجرا بشود (احسن) بنده طرفدار این تز هستم فقط یک مطلبی است مطلبی که آقای دکتور شاهکار اینجا گفتند بنده اینجا صریح عرض میکنم یک وقتی است که به

عمیدی نوری - عرض کنم که آنچه مسلم است یکی از مهمترین مشکلات مملکت موضوع مالک و مستأجر است و در دادگستری مجلس شورای ملی اکثریت سه ماه پیش رأی داد کمیسیون مشترک دادگستری مجلسین برای این قانون صلاحیت ندارد (صحیح است) اما بعد از آن تصویب چرا مادر کمیسیون مشترک شرکت کردیم؟ برای این بود که از اشتباهات یا از خطاهائی که ممکن است بشود جلوگیری بکنیم و مانع بشویم از اینکه مبادا در نتیجه اشتباه یک قانونی تصویب بشود که در عمل دچار اشکال بشوند و برای مردم اسباب زحمت بشود و الا بنده در حسن نیت تمام اعضاء کمیسیون مشترک هیچ تردید ندارم (صحیح است) اما مطلبی که خواستم عرض کنم این است که آقای گلشائیان وزیر سابق عدلیه یک لایحه ای آوردند در ماده ۱۰۷

نایب رئیس - جناب آقای خلعتبری در فوریت بفرمائید

خلعتبری - میخواهم عرض کنم فوریت لازم است آنرا که کمیسیون بکلی عوض کرده آن لایحه قبلی نیست این لایحه مهم است ۱۳۰ نفر وکیل مجلس دارم ۶۰ نفر ستانورد داریم اگر قانون خوب است بگذارید ۳۰ نفر وکیل بعلاوه ۶۰ نفر ستانورد رأی بدهند هر کدام دوشور میشود در دو مجلس بحث در کلیات میشود در روزنامه ها نوشته میشود مردم انتقاد میکنند و کلاهی مجلس بهتر میفهمند بنابر این بنده معتقد هستم برای اینکه یک قانونی از روی فکر و مطالعه صحیح نوشته بشود آقایان باین قانون رأی بدهند هیچ چیز ضرر نخواهیم کرد چون بنده هم معتقد هستم که کمیسیون مشترک صلاحیت ندارد این قانون جلو اجرای آنرا میگردد بعد از روی فکر و مطالعه حرف را گوش میکنیم ایجاد اختلاف طبقاتی نباید کرد تشدید اختلاف هم نباید کرد این ماده فقط برای این است که وقت داشته باشیم با دقت و مطالعه عملی کنیم که عملی باشد

دلیل بر این نمیشود که بعضی از مالکین از موقعیت خودشان سوء استفاده بکنند و مستأجر را اذیت بکنند و مستأجرین هم هستند که بنده خیال میکنم مالکین را اذیت میکنند پول نمیدهند اصلاً یا این لواجی با این قوانین موجودی که در مملکت ما هست مالک شده اند و مالک را نمیگذارند که از ملک خودش استفاده ای که باید ببرد در صورتیکه بیشتر مالکین هستند که در این مملکت مالیات میپردازند ولی اینها هیچکدام منافات با این ندارد که این لایحه بیاید در مجلس شورای ملی و در آن فوراً بررسی زیادی بشود و تمام نمایندگان شرکت داشته باشند از این جهت بنده موافق با این لایحه هستم و خیال میکنم که این توهمی که آقای عمیدی نوری در مورد این لایحه فرمودند درست نیست اگر چنانچه بررسی شده در کمیسیونها و ارزش هفت ماه پیش صحبت شد چه مانعی دارد اجازه بفرمائید مجلس هم روی این صحبت بکند بحث بکند بررسی بکند و اگر خوب بود این لایحه بتصویب برسد که دیگر بعد از آنکه بعد تصویب شد یک طرح دیگری یا قانون دیگری دولت دیگری نباید دوم تبه مالکیت را توی این مملکت متزلزل کند بایستی مالکیت در این مملکت تثبیت بشود اگر آقای یادشان باشد بنده با آن طریقی که آقای گلشائیان آوردند اینجا مخالفت کردم و گفته مالکیتی را که در آن رساله های دراز این را آمدم بررسی کردید و تقابله مالکیت بدست اشخاص دادید این را نباید در این مملکت متزلزل کرد درست است که چند نفر زمین خوار پیدا شده اند و زمینها را تصرف کرده اند اما آن تقصیر آن دولتی بوده است که اجازه داد رفتند این زمینها را تصرف کردند این تقصیر مالکین نیست گرفته اند قبایله مالکیت گرفته اند و این مالکیت با آوردن این قانون در مملکت ما بنظر من متزلزل شد اجازه بفرمائید این قانون نباید در این مجلس بررسی شود و روابط مالک و مستأجر از نظر نمایندگان بگذرد (صحیح است) بنظر بنده بسیار خوب و مفید است و خیال میکنم آقای عمیدی نوری هم مخالفان را یس بگیرند

نایب رئیس - یک پیشنهادی آقای عمیدی نوری کرده اند که قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم که این توهمی که آقای عمیدی نوری در مورد این لایحه فرمودند درست نیست اگر چنانچه بررسی شده در کمیسیونها و ارزش هفت ماه پیش صحبت شد چه مانعی دارد اجازه بفرمائید مجلس هم روی این صحبت بکند بحث بکند بررسی بکند و اگر خوب بود این لایحه بتصویب برسد که دیگر بعد از آنکه بعد تصویب شد یک طرح دیگری یا قانون دیگری دولت دیگری نباید دوم تبه مالکیت را توی این مملکت متزلزل کند بایستی مالکیت در این مملکت تثبیت بشود اگر آقای یادشان باشد بنده با آن طریقی که آقای گلشائیان آوردند اینجا مخالفت کردم و گفته مالکیتی را که در آن رساله های دراز این را آمدم بررسی کردید و تقابله مالکیت بدست اشخاص دادید این را نباید در این مملکت متزلزل کرد درست است که چند نفر زمین خوار پیدا شده اند و زمینها را تصرف کرده اند اما آن تقصیر آن دولتی بوده است که اجازه داد رفتند این زمینها را تصرف کردند این تقصیر مالکین نیست گرفته اند قبایله مالکیت گرفته اند و این مالکیت با آوردن این قانون در مملکت ما بنظر من متزلزل شد اجازه بفرمائید این قانون نباید در این مجلس بررسی شود و روابط مالک و مستأجر از نظر نمایندگان بگذرد (صحیح است) بنظر بنده بسیار خوب و مفید است و خیال میکنم آقای عمیدی نوری هم مخالفان را یس بگیرند

نایب رئیس - آقای بهجهانی هم امضاء کرده اند

بهجهانی - جناب آقای عمیدی نوری یک قدری با انتهاب صحبت کردند و بنده یک قدری خونسرد هستم (احسن) بنده خیال میکنم که یکی از بهترین قوانینی که ممکن است از این مجلس بگذرد همین قانون رابطه بین مالک و مستأجر است (صحیح است) و ای رفع سوء توهم و توهم آقایان بنده میخواهم یک مطلبی را عرض کنم و آن اینست که بنده خیال میکنم که تمام آقایانی که اینجا هستند مالکین احترام میکنند از این توهمی که گاهی در پشت این تریبون یا جای دیگر برای بعضی ها دارد ایجاد میشود بنظر من بکلی بیجاست بنده خودم از کسانی هستم که مالکیت را بکلی از پایهای اساسی ملیت این مملکت میدانم و اگر این پایه را متزلزل بکنیم بکلی از پایهای بزرگ مملکت ما متزلزل خواهد شد (صحیح است) و مالکیت هم مطابق قانون و هم مطابق شرع بین ما محترم است و ما باید بآن احترام بگذاریم و این

نایب رئیس - آقایان پیشنهادی آقای عمیدی نوری کرده اند که قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم که این توهمی که آقای عمیدی نوری در مورد این لایحه فرمودند درست نیست اگر چنانچه بررسی شده در کمیسیونها و ارزش هفت ماه پیش صحبت شد چه مانعی دارد اجازه بفرمائید مجلس هم روی این صحبت بکند بحث بکند بررسی بکند و اگر خوب بود این لایحه بتصویب برسد که دیگر بعد از آنکه بعد تصویب شد یک طرح دیگری یا قانون دیگری دولت دیگری نباید دوم تبه مالکیت را توی این مملکت متزلزل کند بایستی مالکیت در این مملکت تثبیت بشود اگر آقای یادشان باشد بنده با آن طریقی که آقای گلشائیان آوردند اینجا مخالفت کردم و گفته مالکیتی را که در آن رساله های دراز این را آمدم بررسی کردید و تقابله مالکیت بدست اشخاص دادید این را نباید در این مملکت متزلزل کرد درست است که چند نفر زمین خوار پیدا شده اند و زمینها را تصرف کرده اند اما آن تقصیر آن دولتی بوده است که اجازه داد رفتند این زمینها را تصرف کردند این تقصیر مالکین نیست گرفته اند قبایله مالکیت گرفته اند و این مالکیت با آوردن این قانون در مملکت ما بنظر من متزلزل شد اجازه بفرمائید این قانون نباید در این مجلس بررسی شود و روابط مالک و مستأجر از نظر نمایندگان بگذرد (صحیح است) بنظر بنده بسیار خوب و مفید است و خیال میکنم آقای عمیدی نوری هم مخالفان را یس بگیرند

این هر ابضی را که اینجا میگویم هیچ نظری ندارم اینجا دو پیشنهاد بود یک پیشنهاد دو فوریت بود که عدم ای از آقایان محترم امضاء کردند بیک پیشنهادی بعنوان فی المجلس (صامی - هر دو اینطور بود) بنده که دو فوریت دیدم بهر حال بنده نظرم این است که در این لایحه تفاوت دو فوریت با سه فوریت این است که این اگر دو فوریت باشد طبع می شود و در جلسه سه شنبه دو روز دیگر می آید در فاصله دو روز می شود منتشر را مطالعه کرد و بکفایتی که آقای دکتور شاهکار گفتند بنده هم جداً طرفدار هستم یعنی ماده واحد و تبصره اش بکفایتی که ملاحظه فرمودید باید اصلاح بیشتری بشود و یک مطالعه ای در این فاصله دورتر میشود و جناب آقای معاون وزارت دادگستری هم تشریف دارند که مبادا خدای نکرده یک نقض فرضی بشود برخلاف نیت مجلس مقدس شورای ملی یک چیزی از تصویب بگذرد چون در این فی المجلس ذاتاً ممکن است مجلس تحت تأثیر یک احساساتی قرار بگیرد و یک انحرافی پیش آید که بعداً موجب ندامت بشود اینجا بنده بنده معتقد هستم که آقایان موافقت بفرمائید این لایحه بصورت دو فوریت طبع شود و در جلسه آینده بایک مطالعه بیشتری که دارم متن ماده واحد و تبصره اش را اصلاح بکنیم و بعد بگذرد اینست که بنده عقیده دارم که لوایح از تصویب نهائی مجلسین بگذرد و بعد اجرا بشود این لایحه را هم بنده معتقدم لایحه بنیاد همی است و باید مجلس رویش رأی بدهد و اجرا بشود ولی ضمن اینها هم معتقدم مجلسین وظیفه قانونی خودشان را روی احساسات شدید بدون مطالعه انجام ندهند یعنی لاف مثل لوایح دیگری که دو فوریت است تلقی نکنند چرا این راه فوری و فی المجلس مطرح کنید؟ یک وقتی هم ممکن است یک اشتباهی پیش بیاید یا بنجهت بنده این پیشنهاد را با کمال بی غرضی و بی نظری کرده ام حالا بستم به رأی مجلس شورای ملی است (صحیح است)

نایب رئیس - آقای کفیل وزارت دادگستری (مجلسی) بنده از نظر سابق خدمات قضائی که دارم نسبت بدو موضوع اهمیت زیادی قائل هستم یکی قانون مدنی که روابط افراد را با یکدیگر تعیین میکند که در حقیقت قانون اساسی قضائی هر مملکتی است (صحیح است) و یقین دارم که همه آقایان موافقت و یکی هم قانون اساسی است که مرجع نظامات عمومی را داد کسفری تعیین کرده اگر دو اصل را موافقت باشیم و یقین دارم که بایستی هم موافقت باشیم بیک نتیجه خواهیم رسید و آن اینکه دعای مالک و مستأجر مثل سایر دعای باید برود دادگستری (صحیح است) اگر مصلحتی

نایب رئیس - آقایان پیشنهادی آقای عمیدی نوری کرده اند که قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم که این توهمی که آقای عمیدی نوری در مورد این لایحه فرمودند درست نیست اگر چنانچه بررسی شده در کمیسیونها و ارزش هفت ماه پیش صحبت شد چه مانعی دارد اجازه بفرمائید مجلس هم روی این صحبت بکند بحث بکند بررسی بکند و اگر خوب بود این لایحه بتصویب برسد که دیگر بعد از آنکه بعد تصویب شد یک طرح دیگری یا قانون دیگری دولت دیگری نباید دوم تبه مالکیت را توی این مملکت متزلزل کند بایستی مالکیت در این مملکت تثبیت بشود اگر آقای یادشان باشد بنده با آن طریقی که آقای گلشائیان آوردند اینجا مخالفت کردم و گفته مالکیتی را که در آن رساله های دراز این را آمدم بررسی کردید و تقابله مالکیت بدست اشخاص دادید این را نباید در این مملکت متزلزل کرد درست است که چند نفر زمین خوار پیدا شده اند و زمینها را تصرف کرده اند اما آن تقصیر آن دولتی بوده است که اجازه داد رفتند این زمینها را تصرف کردند این تقصیر مالکین نیست گرفته اند قبایله مالکیت گرفته اند و این مالکیت با آوردن این قانون در مملکت ما بنظر من متزلزل شد اجازه بفرمائید این قانون نباید در این مجلس بررسی شود و روابط مالک و مستأجر از نظر نمایندگان بگذرد (صحیح است) بنظر بنده بسیار خوب و مفید است و خیال میکنم آقای عمیدی نوری هم مخالفان را یس بگیرند

نایب رئیس - آقای بهجهانی هم امضاء کرده اند

بهجهانی - جناب آقای عمیدی نوری یک قدری با انتهاب صحبت کردند و بنده یک قدری خونسرد هستم (احسن) بنده خیال میکنم که یکی از بهترین قوانینی که ممکن است از این مجلس بگذرد همین قانون رابطه بین مالک و مستأجر است (صحیح است) و ای رفع سوء توهم و توهم آقایان بنده میخواهم یک مطلبی را عرض کنم و آن اینست که بنده خیال میکنم که تمام آقایانی که اینجا هستند مالکین احترام میکنند از این توهمی که گاهی در پشت این تریبون یا جای دیگر برای بعضی ها دارد ایجاد میشود بنظر من بکلی بیجاست بنده خودم از کسانی هستم که مالکیت را بکلی از پایهای اساسی ملیت این مملکت میدانم و اگر این پایه را متزلزل بکنیم بکلی از پایهای بزرگ مملکت ما متزلزل خواهد شد (صحیح است) و مالکیت هم مطابق قانون و هم مطابق شرع بین ما محترم است و ما باید بآن احترام بگذاریم و این

نایب رئیس - آقایان پیشنهادی آقای عمیدی نوری کرده اند که قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم که این توهمی که آقای عمیدی نوری در مورد این لایحه فرمودند درست نیست اگر چنانچه بررسی شده در کمیسیونها و ارزش هفت ماه پیش صحبت شد چه مانعی دارد اجازه بفرمائید مجلس هم روی این صحبت بکند بحث بکند بررسی بکند و اگر خوب بود این لایحه بتصویب برسد که دیگر بعد از آنکه بعد تصویب شد یک طرح دیگری یا قانون دیگری دولت دیگری نباید دوم تبه مالکیت را توی این مملکت متزلزل کند بایستی مالکیت در این مملکت تثبیت بشود اگر آقای یادشان باشد بنده با آن طریقی که آقای گلشائیان آوردند اینجا مخالفت کردم و گفته مالکیتی را که در آن رساله های دراز این را آمدم بررسی کردید و تقابله مالکیت بدست اشخاص دادید این را نباید در این مملکت متزلزل کرد درست است که چند نفر زمین خوار پیدا شده اند و زمینها را تصرف کرده اند اما آن تقصیر آن دولتی بوده است که اجازه داد رفتند این زمینها را تصرف کردند این تقصیر مالکین نیست گرفته اند قبایله مالکیت گرفته اند و این مالکیت با آوردن این قانون در مملکت ما بنظر من متزلزل شد اجازه بفرمائید این قانون نباید در این مجلس بررسی شود و روابط مالک و مستأجر از نظر نمایندگان بگذرد (صحیح است) بنظر بنده بسیار خوب و مفید است و خیال میکنم آقای عمیدی نوری هم مخالفان را یس بگیرند

اقتضا میکنند که روابط مالک و مستأجر یعنی روابط افراد این مملکت در این موضوع بطور خاصی باشد و قانون خاصی داشته باشد پس اجازه بدهید قبل از اینکه این قانون تصویب شود اداره مال الاجاره همانحل شود و تمام دعاوی بداد گستری ارجاع شود و وقتی که قانون از تصویب مجلس گذشت طبق آن قانون رفتار شود. بنابراین در موقعی که این لایحه این طرح را تصویب میفرمائید این تبصره را هم اضافه بفرمائید که از روز اداره تبدیل اجاره منحل است و مطابق قانون مدنی تمام دعاوی مالک و مستأجر بداد سرا میرود (احسن) (دکتر شاهکار - بسیار حرف صحیحی است)

نایب رئیس - آقای صارمی

صدارمی - جناب آقای دکتر شاهکار استدعا میکنم توجه بفرمائید ما حرفی نزدیم و تقاضائی نکردیم که قابل بحث باشد گفتیم قانون اساسی در این مملکت حکومت میکند و قوانین بایستی بتصویب مجلسین برسد (صحیح است) کمیسیونها واقعاً حق ندارند و در موقعی که این لایحه اختیارات مطرح بود، مفصلاً به استناد مواد مختلف قانون اساسی بنده گفتیم و عرض کردم کمیسیون نمیتواند قانون وضع کند، عمل شد ثابت شد که مصوبات کمیسیون هم آنقدرها نافع نبود، حالا راجع بآن چیزی صحبت نمیکنم ولی می گویم که يك قانونی مطرح است که در روابط همین هیجده میلیون نفر ساکنین شهرستانها تأثیر دارد (طباطبائی قمی - يك خورده کمتر) یعنی کسی که مالک است است و توی خانه اش نشسته ممکن است يك دکان هم داشته باشد، در عین حال که موجر است مستأجر هم باشد - گفتیم يك چنین قانونی که روابط بین اکثریت افراد ایرانی را تعیین میکند با مطالعه و با تصویب کمیسیون نباشد بیايد مجلس شورای ملی مطرح شود - بنده اگر وقت داشتم ثابت میکردم قانونی که از کمیسیون

گذشته قسمت اعظمش بضرر مستأجرین است ولی حالا مجال این صحبت بمن داده نمی شود، اگر وقت میداشتم و مقام ریاست اجازه میدادند واصل موضوع مطرح بود با دلایل کافی عرض میکردم که مصوبات کمیسیون داد گستری به ضرر اکثریت قاطبه مستأجرین است (عده ای از نمایندگان - اینطور نیست) عمیدی نوری - این عملی که شما دارید می کنید بضرر مستأجرین است (حالا می گوئید اینطور نیست بنده هم میگویم نیست) این قانون باید غیر قابل اجرا باشد بیايد مجلس مطرح شود اگر مجلس تصویب کرد، آنوقت اجرا کنند این حرف قابل مذاکره نیست. آقای عمیدی نوری می فرمایند با قید دو فوریت اینجا مطرح شود، قبول میکنیم قانونی که از کمیسیون گذشته با قید دو فوریت بیايد در مجلس تصویب شود. اما ما رأی دادیم که فی المجلس مطرح شود، معنی ندارد که در دقیقه پیش رأی دادیم و حالا عدول کنیم جناب آقای مجلسی هم فرمودند که قانون مال الاجاره ها لغو شود و فعلاً هم دعاوی بیايد بداد سرا، معنیش این بود که فردا همه اجرائیه صادر کنند بر علیه مستأجرین بنده تعجب می کنم که کفیل وزارت داد گستری چطور میآید اینجا و بدون مطالعه صحبت میکند آقا اگر قانون تبدیل مال الاجاره ها لغو شود فردا همه اجرائیه صادر میکنند

یکی از نمایندگان - برعکس است

نایب رئیس - بکنفر موافق میتواند صحبت کند. آقای دکتر دادفر موافقید؟
دکتر دادفر - باچی آقا؟
نایب رئیس - بایشهاد آقای عمیدی نوری.

دکتر دادفر - عرضی ندارم
نایب رئیس - آقای مشایخی

مشایخی - موافقم
نایب رئیس - بفرمائید.
مشایخی - استدعا میکنم توجه بفرمائید، مطلب فوق العاده حائز اهمیت است از همکاران محترم تقاضای کنم توجه بیشتری مبذول فرمائید (همه نمایندگان) (زنك رئیس)

نایب رئیس - آقای دکتر شاهکار نوبه شما میرسد تأمل کنید؟ آقای سعودی بفرمائید سر جایتان

سعودی - اینجا راجع بکمیسیون داد گستری مطلبی پیش آمده و رئیس کمیسیون داد گستری محق است طبق ماده ۸۴ قبل از موافق و مخالف صحبت کند و شما اصلاً ترتیب اثر ندهید

نایب رئیس - آقای مشایخی صحبتتان را بفرمائید.

مشایخی - من فوریت های دو طرحی که پیشنهاد شده بود رأی دادم زیرا معتقد بودم هستم که باید قانونی در روابط موجر و مستأجر وضع شود که همانطوریکه ناطق محترم بیان کردند هیچک از طرفین بدیگری تجاوز نکنند با توجه بتذکرانی راجع بطرحهای پیشنهادی و پیشنهاد اخیر جناب آقای عمیدی نوری داده شده است باین نتیجه میرسیم، پیشنهاد کنندگان و آقای عمیدی نوری همه معتقد هستیم این قانون باید در جلسه علنی مجلس شورای ملی مطرح شود و بتصویب برسد بنابراین اختلاف ماهوی و مؤثری در نظر آقای عمیدی نوری و پیشنهاد دهندگان طرح نیست. آقای عمیدی نوری میگوید این گزارش کمیسیون داد گستری طرح و توزیع شود که آقایان نمایندگان مطالعه و دقت کنند و در موقع طرح حضور ذهن داشته باشند، نظریات موافق و مخالف را با علم و اطلاع اعمال کنند، و این بیان مستلزم توجه است. باینکه بفوریت سوم رأی دادم از نظر خودم عدول میکنم زیرا این حرف را منطقی میدانم و معتقد هستم که گزارش

کمیسیون داد گستری طرح و توزیع شود و در جلسه آینده مطرح شود منتهم آقایان يك چیزی میگویند، میگویند مصوبات کمیسیون داد گستری قابل اجراءست ممکن است تا فاصله پس فردا حقی نفویت شود بطوری که گفته شد هنوز رأی نهائی در کمیسیون داد گستری داده نشده، جناب آقای رئیس کمیسیون مشترك داد گستری هم توجه دارند که اتم فرمجلس ناظر اهمیت موضوع است و نمیخواهیم مصوبات کمیسیون عملی بشود، بنابراین از تشکیل کمیسیون برای گرفتن رأی نهائی تقاضا می کنم خود داری کنند و آنچه تا کنون تصویب شده گزارش طرح و توزیع شود و در جلسه آینده مطرح شود، بنابراین اختلاف نظر اساسی بین پیشنهاد کنندگان طرح و پیشنهاد آقای عمیدی نوری نیست و نظریه ای که آقای دکتر شاهکار دادند مؤید این نظریه است و ما امیدوار هستیم بهر حال سریعاً و عاجلاً قانونی وضع شود و در بونه اجمال نماید و زودتر روابط موجر و مستأجر تعیین شود علیهذا بنده با پیشنهاد آقای عمیدی نوری که این پیشنهاد برای جلسه آینده طرح و توزیع شود موافقم

نایب رئیس - رأی میگیریم پیشنهاد آقای عمیدی نوری بسلب فوریت سوم آقایانی که موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد

۱۱ - تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

نایب رئیس - بنابراین طرح طرح طرح و توزیع میشود و در جلسه آینده جز دستور خواهد بود.
جلسه آینده روز سه شنبه ساعت ۹ صبح خواهد بود.
(مجلس ده دقیقه قبل از ظهر ختم شد)
نایب رئیس مجلس شورای ملی
اردلان